

EESTI NSV

HARJU RAJOONI RAHVASAADIKUTE NÖUKOGU
TÄITEVKOMITEE

O T S U S

24.02.81.a. nr. 21.....

Tallinn

Keskkonnakaitseks tehtud X viisaastakul ja abi-
tööst X viisaastakul ja abi-
noude plaanist 1981.-1985.a.

Harju rajoonis X viisaastakul on õra tehtud märkimist
vääriv töö keskkonna kaitsele.

Majandites, asutustes ja ettevõtetes kavandatud keskkonna-
kaitse abinoude 1976.-1980.a. plaanid on enamikel juhtudel ra-
hulikult täidetud. Tösiselt on suhtutud keskkonnakaitse pla-
anitud ürituste täitmisse Ranna, Haiba, Käsmäe, Kostivere sov-
hoosis, Kuusalu, Loksa ja "Rahva Võit" kolhoosis, S.M.Kirovi
nim. näidiskalurikolhoosis, Kurtna Linnukasvatuse Katsejaamas,
Kuusalu Remonditehases, Harju Kolhoosiehituskoondises, Ehitus-
ja Montaaživalitsuses, Teedehitus- ja Remondivalitsuses nr.2
ning teistes majandites ja ettevõtetes.

1976.-1980.a. on ekspluatatsiooni võetud mitmed suuremad
kanalisatsioonirajatised ja heitvete puhastusseadmed, nendest
Kehra Tselluloosi- ja Paperitehases, Keila linnas, Kuusalu,
Raasiku, Lebedi ja Aruküla asulates, Riisipere, Kungla, Ravila,
Kahala, Kostivere, Saida, Haiba, Habaja ja Käsmäe sovhoosis,
Raku sovhoosi Karjaküla osakonnas, Loksa, Koidula ja "Rahva
Võidu" kolhoosis, Nelijärve Turismibaasis ja mujal. On rekonstrueeritud ja laiendatud mitmeid varem ehitatud puhastussead-
meid ning tööstetud nende töökindlust ja efektiivsust. Käesoleval ajal puhastatakse bioloogiliselt kõikide majandite kesk-
asulate ja enamike maa-asulate heitveed.

Kokku on rajoonis ehitatud 107 puhastusscadet, millest
39 ehitati või rekonstrueriti X viisaastakul (koguvõimsusega
38 tuhat m³/ööpüevas).

1980.a. võeti ekspluatatsiooni Haabneeme-Pirita ja Saku-
-Laagri-Tallinna kanalisatsionikollektorid, mis võimaldab

nendes piirkondades heitveed suunata Tallinna kanalisatsiooni-süsteemi. Selle tulemusena likvideerub Väina jõe ja Haabneeme supelranna reostumine.

Ühe etapina Harku järve reostamise vältimisel võeti kasutusele heitvete kollektor Ranna sovhoosi tapatsehhist Õismäe kanalisatsioonisüsteemi.

Rakendatud abinõude tulemusena Keila, Väina ja Valgejõe vee kvaliteedi näitajad on paranenud ja vastavad sanitaareeskirjade nõuetele. Märgatavalalt on paranenud Jägala jõe sanitaarne olukord.

Pinnase ja põhjavete kaitseks naftaprouktidega reostumise eest ehitati uued või rekonstrueeriti mitmed keskkonnakaitse nõuetele mittevastavad katlamajade vedelkütuse hoidlad (Raasiku Katse-Remonditechas, Tallinna Piimatoodete Kombinaadi Kose ja Raasiku tsehh, Autotranspordibaas nr.14 jne.). Haapsalu TREV Riisipere asfaltbetoonitechases ja TREV nr.2 Lagedi asfaltbetoonitechases likvideeriti mitmed põhjavete reostusobjektid.

Rakendatud abinõude tulemusena rajoonis keskkonna saastamine on stabiliseerunud ning jürk-järgult väheneb.

Rajoonis on laienenud keskkonnakaitse-alane organisatsiooniline töö. Alates 1979.a. korraldatakse majandite, asutuste ja ettevõtete vahel keskkonnakaitse alal sotsialistlik võistlus.

1979.a. tulemuste eest sotsialistliku võistluse võitjateks tunnistati kolhoos "Rahva Võit", Kuusalu Remonditechas ja Tallinna Piimatoodete Kombinaadi Kose tsehh, 1980.a. - S.M.Kirovi nim. näidiskalurikolhoos, Raasiku Katse-Remonditechas ja Tootmiskondise "Tootsi" Ellamaa jaoskond.

Majandites on passistatud kõik keskkonna võimalikud reostusallikad. Kõikides majandites, asutustes ja ettevõtetes on kavandatud keskkonnakaitse abinõude 1981.-1985.a. plaanid.

On laienenud kohalike nõukogude osavõtt keskkonnakaitse küsimuste arutamisel.

Igal aastal korraldatakse heakorra- ja looduskaitskuu ning looduskaitseobjektide ülevaatus. Heitvete puastusseadmete tehnilise olukorra ja ekspluateerimise režими iga-aastased ülevaatused töendavad, et puastusseadmete hooldamine järjekindlalt paraneb.

Rajoonis on märgatavalalt paranenud looduskaitseobjektide olukord. Eeskujulikult on korrapstatud Kostivere, Maardu, Haiba, Kiiu, Kose-Uuemõisa, Viimsi, Saku ja Keila-Joa pargid.

Järjekindla metsamajandusliku tegevuse tagajärjel rajooni metsasus suurenes 3 %. On täidetud ja ületatud keskkonnakaitse põhiliste abinõude plaanis ettenähtud 8000 ha metsakultuuride rajamine Tallinna haljasvööndis.

Vabariigi keskkonnakaitse-alases sotsialistlikus võistluses omistati rajoonile 1978.a. V ja 1979.a. II koht.

Mitte kõik keskkonna kaitseks plaanitu ei saanud teoks X viisaastakul. Nii ei ehitatud puhastusseadmeid Paunküla Invaliidide Kodule. Raasiku alevikus laiendati puhastusseadmeid, kuid nende ja kanalisatsioonirajatiste ebarahuldava tehnilise hooldamise töttu ja ametkondlikest barjääridest tulenevalt vabriku "Tekstiil" ja Tallinna Piimatoodete Kombinaadi Raasiku tsehhide heitveed intensiivselt saastavad Jõelühtme jõe. Loksal, Arukülas ja Kosel ei teostatud plaanitud töid elamute ja ühiskondlike hoonete ühendamisel asula kanalisatsioonisüsteemi ja puhastusseadmetega. Ravila sovhoosis ja J.Lauristini nim. kolhoosis ei täidetud mitmeid Piritä jõe kaitseks plaanitud üritusi. Valkla Invaliidide Kodus ja Kose Vabariiklikus Kopsutuberkuloosi Sanatooriumis puhastusseadmed ei rahulda vee kogude kaitse sanitaarnõudeid. Endiselt töötab Harju TREV Kose-Risti bituumenibaas, mis ei vasta keskkonnakaitse nõuetele.

Vasalemma, Ravila ja Saida sovhoosis, J.Lauristini nim. kolhoosis keskkonnakaitse olukord märkimist väärivalt ei paranenud.

Ranna ja A.Sommerlingi nim. sovhoos ei korrastanud vastavalt Kumna ja Kurna parke.

Harju Rajooni RSN Täitevkomitee

otsustab :

1. Märkida rajooni täitevkomitee 24.06.76.a. otsuse "Väliskeskonna kaitseks tehtud tööst IX viisaastakul ja abinõude plaanist aastateks 1976-1980" rahuldatvat täitmist ning rajoonis keskkonnakaitse olukorra olulist paranemist.

2. Kinnitada rajooni keskkonnakaitse abinõude 1981.-1985.a. plaanid, vastavalt lisadele nr. 1-11. Teha ülesandeks ametkondadele, majanditele, asutustele ja ettevõtetele kindlustada plaanitud ürituste tähtajaline täitmine.

3. Teha ülesandeks Kehra Tselluloosi- ja Paperitehasele korraldada rajooni majanditelt, asutustelt ja ettevõtetelt mitte polevate naftaprouktide ja nendega saastunud pinnase vastuvõtmine ja mahamatmine, vastavalt lisas nr.2 märgitud tingimustele.

4. Linna-, alevi- ja külanõukogudel koos piirkonna majandiste, asutuste ja ettevõtetega sihikindlalt planeerida ja organiseerida keskkonnekaitsse-alast tööd ning laialdasemalt korraldada loodust ja keskkonda kaitsvat propagandat elanikkonna hulgas.

5. Teha illesandeks rajooni keskkonnakaitse komisjonile (E. Meensalu):

5.1. laiendada rajooni täitevkomitee haridus-, kultuuriosakonna, ametkondade ja looduskaitseltsi organite kaudu loodus- ja keskkonnakaitse propagandat elanikkonna hulgas;

5.2. arendada majandites, asutustes ja ettevõtetes keskkonnakaitse-alast sotsialistlikku võistlust, vastavalt EKP Harju Rajoonikomitee ja Harju Rajooni RSN Täitevkomitee poolt kehtestatud tingimustele;

5.3. komisjoni organiseeriva ja järjekindla tegevuse kaudu tagada keskkonnakaitseks vajalike meetmete ellurakendamine ning puuduste tekkimisel nõuda vastavalt ametkonnalt nende kiiret kõrvaldamist.

6. Kontroll käesoleva otsuse täitmise üle panna rajooni keskkonnakaitse komisjonile (E. Meensalu).

Otsuse täitmise käigust informeerida täitevkomiteed iga aasta I kvartalis.

7. Teha ettepanek rajooninõukogu alatisele kommunalmajanduse komisjonile (H. Belials) ja rahvakontrolli komiteele (T. Luks) osutada kaasabi käesoleva otsuse täitmise kontrollimisel.

8. Lugeda Harju Rajooni RSN Täitevkomitee 24.06.76.a. otsus nr. 166 "Väliskeskonna kaitseks tehtud tööst IX viisaastakul ja abinõude plaanist aastateks 1976-1980" põhiliselt täidetuks ja võtta maha täitmise kontrollist, kuna lahendamata probleemide täitmine on ettenähtud käesoleva otsusega.

Esimees

E. Kuik

Sekretär

T. Hallik

Lisa nr. 4

Harju Rajooni RSN Täitvkomitee
24.02.81.a. otsusele nr. 21

40

Harju rajooni looduskaitsealused pargid

Jrk. nr.	Objekt	Asukoht	Vastutav hooldaja
1.	Alavere park	Kose k/n	Alavere sovhoos
2.	Haiba park	Nissi k/n	Haiba sovhoos
3.	Harmi park	Kõue k/n	Harmi 8-kl. kool
4.	Kiiu park	Kuusalu k/n	Kuusalu kolhoos
5.	Kiviloo park	Raasiku k/n	Sideministeerium
6.	Kernu park	Nissi k/n	Kernu Invaliidide Kodu
7.	Kodasoo park	Kuusalu k/n	Kuusalu kolhoos
8.	Kolga park	Kuusalu k/n	Kahala sovhoos
9.	Kose-Uuemõisa park	Kuivajõe k/n	Kosejõe Eriinternaatkool
10.	Kostivere park	Jõelähtme k/n	Kostivere sovhoos
11.	Kumna park	Harku k/n	Ranna sovhoos
12.	Külma park	Sommerlingi k/n	Tallinna RV MM
13.	Laitse park	Nissi k/n	Vab.Raadio ja Televisiooni Keskus nr.1
14.	Maardu park	Jõelähtme k/n	Kostivere sovhoos
15.	Munalaskme park	Vasalemma k/n	Riisipere sovhoos
16.	Muraste park	Harku k/n	Muraste Lastekodu
17.	Ohtu park	Keila k/n	Vasalemma sovhoos
18.	Paunküla park	Kose k/n	Paunküla Inv.Kodu
19.	Pikva park	Kose k/n	Alavere sovhoos
20.	Triigi park	Kõue k/n	Habaja sovhoos
21.	K.Türnpuu park	Klooga k/n	Tallinna RV MM
22.	Vasalemma park	Vasalemma k/n	Vasalemma 8-kl. kool
23.	Viinterpalu park	Padise k/n	Tehas "Volta"
24.	Viimsi park	Viimsi k/n	Pirita näidissovhoos
25.	Viti park	Harku k/n	Vääna Invaliidide Kodu
26.	Vääna park	Harku k/n	Vääna 8-kl. kool
27.	Rannamõisa park	Harku k/n	Sotsiaalkindlustuse Ministeerium

Sekretär

T. Mällik

DPIA

Lisa nr. 5
Harju Rajooni RSM Täitevkomitee
24.02.81.a. otsusele nr. 21.

Harju rajooni looduskaitsealused põlispuud ja rändrahnud

Jrk. nr.	Objekt 2	Asukoht 3	Vastutav hooldaja 4
<u>Põlispuud</u>			
1.	Sanglepad	Harku k/n	Mureaste Lastekodu
2.	Sanglepp	Jõelähtme k/n	S.M.Kirovi nim. näidiskalurikolhoos
3.	Ruu tammed (3 tk.)	"	Tallinna RV Metsemajand
4.	Tammed (4 tk.)	"	"
5.	Hobukastan	"	"
6.	Kastan ja vyher	Keila k/n	Vasalemma sovhoos
7.	Uuemõisa kadakas	"	"
8.	Tammed	"	"
9.	Loigu keerdkadakas	"	Tallinna RV Metsamajand
10.	Tammed	Klooga k/n	S.M.Kirovi nim. näidiskalurikolhoos
11.	Mänd	Kose k/n	Alavere sovhoos
12.	Ussikuusk	"	Aegviidu Metsamajand
13.	Pärnад (2 tk.)	Kuivajõe k/n	Tuhala 8-kl. kool
14.	Tamm	"	Kose EPT
15.	Pärnад	"	J.Lauristini nim.kolhoos
16.	Põlispuud	Kuusalu k/n	Kuusalu kolhoos
17.	Männid	"	"
18.	Pihlakas	"	Kuusalu 8-kl. kool
19.	Mänd	"	Kuusalu Remonditehas
20.	Kovdejooni tamm	"	"
21.	Uuvi kadakas	"	Kahala sovhoos
22.	Pärnад (3 tk.)	"	Kuusalu kolhoos
23.	Haavamäe kadakad	"	"
24.	Tamm	"	Aegviidu Metsamajand
25.	Tammed	"	Kahala sovhoos
26.	Pulga tamm	"	"
27.	Saare tamm	Loksa k/n	S.M.Kirovi nim. näidiskalurikolhoos
28.	Kadakad (5 tk.)	"	Kahala sovhoos
29.	Mohni mänd	"	Aegviidu Metsamajand
30.	Suurekörve kadakad	"	Loksa kolhoos

1	2	3	4
31.	Vihasoo jalakas	Loksa k/n	Loksa kolhoos
32.	Männid	"	"
33.	Ojasoo lehis	Kõue k/n	Habaja sovhoos
34.	Ojasoo männid	"	"
35.	Tammed (8 tk.)	Nissi k/n	Riisipere sovhoos
36.	Pärn	Raasiku k/n	Aruküla kolhoos
37.	"Mäe Niin"	Saku k/n	"Rahva Võidu" kolhoos
38.	Vaskjala tamm	Sommerlingi k/n	A.Sommerlingi nim. sovhoos
<u>Rändrahnud</u>			
1.	Rändrahn	Anija k/n	Kehra sovhoos
2.	Augu suurkivi	Jõelähtme k/n	S.M.Kirovi nim. näidis-kalurikolhoos
3.	Nirgu rahn	Kose k/n	Alavere sovhoos
4.	Rändrahnud	"	"
5.	Ülejõe rändrahn	"	Aegviidu Metsamajand
6.	Nelja kuninga kivi	Kuusalu k/n	Kuusalu kolhoos
7.	Kalevi kivi	"	"
8.	Äksi rahn	Kõue k/n	Habaja sovhoos
9.	Majakivi	Loksa k/n	Aegviidu Metsamajand
10.	Kuhjakivi	"	S.M.Kirovi nim. näidis-kalurikolhoos
11.	Launiidukivi	"	"
12.	Juminda neem kivi-külviga	"	"
13.	Purekani neem kivi-külviga	"	"
14.	Suur rändrahn	Nissi k/n	Saida sovhoos

Sekretär

Hallik

P. Hallik

Lisa nr. 6

Harju Rajooni RSN Täitevkomitee
24.02.81.a. otsusele nr. 21Harju rajooni looduskaitseliste maastikuühendid, viljapuuaiad
ja kaitsekultuurid

Jrk. nr.	Objekt	Asukoht	Vastutav hooldaja
1.	Gabrieli poolsaar	Anija k/n	Kehra sovhoos
2.	Tuha dendvaarium	"	"
3.	Tilgu koopad, kivikül- Harku k/n viga	Harku k/n	Ranna sovhoos
4.	Valingu tammik	"	"
5.	Jägala juga	Jõelähtme k/n	Tallinna RV MM
6.	Kostivere karstiala	"	Kostivere sovhoos
7.	Ülgase paekallas kae- vanduskäikudega	"	"
8.	Kuivajõe säng, kaskede puiestik	Kuivajõe k/n	J.Lauristini nim. kolhoos
9.	Kata karstiala	"	"
10.	Siniallikad	"	Mahtra Metsamajand
11.	Oru tammik	"	"
12.	Krei allikad	"	J.Lauristini nim. kolhoos
13.	Hiiemets	Kuusalu k/n	Kahala sovhoos
14.	Võnsi männik	"	Kuusalu kolhoos
15.	Tsitre kaljas	"	Kahala sovhoos
16.	Pärlijõe org	"	"
17.	Pärispea männik	Loksa k/n	S.M.Kirovi nim. näidis- kalurikolhoos
18.	Valgejõe org	"	Loksa kolhoos
19.	Pärna ja Lehise pst.	Raasiku k/n	Aruküla kolhoos
20.	Põlispuude rühm	"	"
21.	Saue tammik	Saue k/n	Tallinna RV MM
22.	Lehmja tammik	Sommerlingi k/n	A.Sommerlingi nim. sovhoos
23.	Prangli kaitsemets	Viimsi k/n	S.M.Kirovi nim. näidis- kalurikolhoos
24.	Viimsi koobas allikaga	"	"
25.	Kose allikad	Kose k/n	Ravila sovhoos
26.	Tomingmäe allikad	"	"

Sekretär

T. Hallik

44

Harju Rajooni RSN Täitevkomitee
24.02.81.a. otsusele nr. 21

Riikliku kaitse alla kuuluvad Harju rajoonis asuvad
vabariikliku tähtsusega objektid

Jrk. nr.	Objekt	Asukoht	Vastutav hooldaja
1	2	3	4
I Maastiku üksikelementid			
1.	Joaveski jõe astang	Loksa k/n	Aegviidu Metsamajand
2.	Jägala juga	Jõelühtme k/n	Tallinna RV MM
3.	Kostivere karstiala	"	Kostivere sovhoos
4.	Keila juga	Klooga k/n	Tallinna RV MM
5.	Treppoja	"	"
6.	Rannamõisa pank	Harku k/n	"
II Viljapuud ja viljapuuaiad, kaitsekultuurid			
1.	J.Raeda selektsiooniaed Sommerlingi k/n A.Sommerlingi nim. sovhoc		
2.	Mägimänni katsekultuur (0,5 ha)	"	Tallinna RV MM
III Pargid			
1.	Anija park	Anija k/n	Kehra sovhoos
2.	Ravila park	Kose k/n	Ravila Inv. Kodu
3.	Saku park	Saku k/n	Saku nõidissovhoos
4.	Tuhala park	Kuivajõe k/n	Tallinna Ehitustrust
5.	Keila-Joa park	Klooga k/n	Tallinna RV MM
6.	Riisipere lastekodu park Nissi k/n		Riisipere lastekodu
IV Rändrahnud			
1.	Naissaare hiidrahn	Klooga k/n	Pavlovi-nim. Metsamajand
2.	Kabelikivi	Viimsi k/n	Tallinna RV MM
3.	Rohuneeme rahn	"	S.M.Kirovi nim. nädiskalurikolhoos
4.	Hiidrahn	Raasiku k/n	Aruküla kolhoos
5.	Roosi kivid	Saku k/n	Tallinna RV MM
6.	Kuke-Miku kivid	Jõelühtme k/n	"
7.	Laulumäe kivi	"	"
8.	Ellandvahe kivi	"	Kostivere sovhoos
9.	Sorrukivi	Loksa k/n	S.M.Kirovi nim. nädiskalurikolhoos
10.	Tiiru kivi e. Painuva Suurkivi	"	"
11.	Jaani-Toome Suurkivi	"	Loksa kolhoos
12.	Karu suurkivi	"	"

1	2	3	4
13.	Mardimiku kivi	Loksa k/n	Loksa kolhoos
14.	Pärispea rändrahn	"	S.M.Kirovi nim. näidiskalurikolhoos
15.	Odakivi	"	"
16.	Purekkari neeme rändrahn	"	"
17.	Joomakivi	"	"
18.	Suur rändrahn	"	"
19.	Painuva kivi	"	"
20.	Turbaneeme kivid	"	"
21.	Must kivi	"	"
22.	Kiviheinamaa Kärba kivi	"	Loksa kolhoos
23.	Kupu kivi	Kuusalu k/n	Kuusalu kolhoos
24.	Augu suurkivi	"	S.M.Kirovi nim. näidiskalurikolhoos
25.	Jaanukse kivi	"	Kuusalu kolhoos
26.	Kullakannu kivi	Loksa k/n	Loksa kolhoos
27.	Pikametsa suurkivi	Kuusalu k/n	Kahala sovhoos
28.	Luuba kivi	"	"
29.	Hirvli suurkivi	"	"
30.	Suur-Maluse saare rändrahn	"	Aegviidu Metsamajand
31.	Nõiakivi	Kose k/n	Aruküla kolhoos
32.	Ukukivi	Nissi k/n	Haiba sovhoos
33.	Väike Pakri saare rändrahn	Klooga k/n	Pavlovi-nim. Metsamaj.
34.	Suur-Pakri saare rändrahn	"	"
35.	Leetse suured rahnud	Paldiski	"
36.	Pöllküla rändrahn	Klooga k/n	Tallinna RV MM
37.	Suurkivi	Padise k/n	"
38.	Juesoo e. Rebaste kivi	"	Kungla sovhoos
39.	Taaru hiidrahn	Harku k/n	Ranna sovhoos
<u>V Muud</u>			
1.	Kuusk	Viimsi k/n	Tallinna RV MM
2.	Männid ca 3 ha-lt	Kuusalu k/n	Kuusalu kolhoos
3.	Männid 5 tk.	"	"
4.	Tamm	"	"
5.	Tammed (2 tk.)	"	Tallinna RV MM
6.	Tamm	Viimsi k/n	"
7.	Kadakas	Loksa k/n	Aegviidu Metsamajand
8.	Ilaab	"	"
9.	Kadaked 5 tk.	Kuusalu k/n	Kahala sovhoos

1	2	3	4
10.	Vaher	Kuusalumk/n	Kahala sovhoos
11.	Kuusk	Anija k/n	Kahala sovhoos
12.	Kadakas	"	Kehra sovhoos
13.	Kadakas	Vasalemma k/n	Vasalemma sovhoos
14.	Kadakas	Nissi k/n	Kernu 8-kl. kool
15.	Tamm	Keila linn	Tallinna RV Metsamajand
16.	Jalakas	Klooga k/n	"
17.	Tamm	Harku k/n	V.I.Lenini nim. näidissovhoos
18.	Tamm	"	"

Sekretär

Heino Hallik

T. Hallik

KOOPIA
Alus: Hargu valla 414
Võru
Nimistu
Saare
Lehe

16-1930
1930
16-1930
1930
16-1930
1930

23. jaanuar 2007